

Förslag: Policydokument språkligt stöd

Policyn gäller fr.o.m. 20260304

Bakgrund och syfte

Glokala Folkhögskolan ser språklig mångfald som en av våra främsta kognitiva och demokratiska tillgångar. Denna policy syftar till att säkerställa en hög och likvärdig kvalitet i alla våra kurser genom ett medvetet, interkulturellt och inkluderande förhållningssätt till språk.

Vårt arbete vilar på forskning om andraspråksinlärning (se referenser) som visar att utvecklingen av ett andraspråk stärks när deltagarens samtliga språkliga resurser bekräftas och används. Genom att arbeta med transspråkande främjar vi deltagarnas identitetsutveckling, kunskapsinhämtning och sociala rättvisa.

Glokala folkhögskolans förhållningssätt till språk

Vi utgår från att språkanvändning är en social praktik och ett kreativt meningsskapande.

- Alla språk är lika värda: Varje språk är en källa till kunskap och ett redskap för lärande.
- Språk och demokrati: Att få använda sitt modersmål är en demokratisk rättighet.
- Svenska som målspråk: Våra utbildningar bedrivs på svenska, och vi har ett uppdrag att stödja deltagarnas utveckling av det svenska språket, särskilt det akademiska svenska som krävs för vidare studier och samhällsdeltagande. Transspråkande är en väg till detta mål genom att använda alla sina språk, bygger deltagaren förståelse och förmåga i svenska. Svenska är därmed både undervisningsspråk och lärandeobjekt.
- Transspråkande som metod: Vi ser flerspråkighet som en resurs. Deltagaren använder alla sina språk för att lära sig, vilket skapar en bro mellan tidigare erfarenheter och ny kunskap.

Strategier för språkbejakande och språkstöd

Glokala Folkhögskolan erbjuder stöd till alla deltagare i behov av språkligt stöd, oavsett bakgrund. För utrikesfödda deltagare används särskildt bidrag för att möjliggöra utökad lärartäthet.

Handlingsplan för deltagare i behov av stöd

Mentor (eller kursansvarig) ansvarar för att identifiera behov av språkligt stöd. Vid behov genomförs ett strukturerat samtal som dokumenteras på blanketten "*Deltagare i behov av särskilt stöd*". Samtalet ska klargöra:

1. Språkliga kompetenser och behov av språkligt stöd samt dess påverkan på lärandet.
2. Vilket konkret stöd deltagaren behöver för att nå sina mål.
3. Vem som ansvarar för stödet samt tidsplan för uppföljning.

Principer för personal

Språket som hela skolans ansvar - SHSA

Alla lärare, oavsett ämne, har ett ansvar för deltagarnas språkutveckling. Undervisningen ska genomsyras av:

- Explicit undervisning genom stöttning: Genom genrep pedagogik (t.ex. Cirkelmodellen) och ett metaspråkligt förhållningssätt synliggör läraren ämnesspecifika språkrav. Genom modellering och gemensam textkonstruktion får eleverna verktyg att bemästra t.ex. rapport- och textskrivning eller matematiskt symbolspråk.
- Stöttning (Scaffolding): Användning av skrivmallar, begreppslistor och visuellt stöd för att möjliggöra komplex produktion.
- Interkulturellt förhållningssätt: Att genom attityd och handlande skapa klimat av tolerans och respekt, där alla språk välkomnas i en del situationer och svenska språket, i andra situationer, utgör den gemensamma basen i lärandet.
- Flerspråkighet som resurs och kompetens: För att skapa en skola där språk syns och hörs, krävs en medvetet språkvänlig miljö. En förutsättning för detta är att personalens flerspråkighetskompetens tas tillvara och utvecklas systematiskt. Skolan ser flerspråkighet som en central resurs i lärandet, vilket förutsätter att arbetsgivaren erbjuder, och att personalen deltar i, kontinuerlig fortbildning inom språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt (SKUA) och flerspråkighetsdidaktik.

Information till deltagare

- Ditt språk är din kraft: Du uppmuntras att använda alla dina språk för att utforska och förstå nytt material.
- Rätt till stöd: Om du upplever att du har behov av språkligt stöd i din läroprocess, har du rätt till ett samtal med din mentor, där ni tillsammans gör en plan för ditt individuella stöd.
- Aktivt deltagande: Genom att dela dina språkliga perspektiv bidrar du till gruppens gemensamma bildning.
- Transspråkande i uppgifter: Du uppmuntras att använda hela din språkliga repertoar för att förbereda dig, söka information och diskutera. För att din lärare ska kunna följa din läroprocess och bedöma dina källor gäller följande:
  - a) Källhänvisning: Alla källor du använder ska redovisas (titel, författare och språk), oavsett vilket språk de är skrivna på.
  - b) Synlig process: Du kan förväntas sammanfatta dina insikter från källor på andra språk kortfattat på svenska för att visa hur de bidragit till ditt arbete.
  - c) Slutprodukt: Den slutgiltiga inlämningen sker på svenska, i enlighet med lärarens instruktioner om inte annat avtalats.

Referenser och förslag till vidare läsning

Abrahamsson, N. (2009). *Andraspråksinläring*. Studentlitteratur.

Cummins, J. (2017). *Flerspråkiga elever: Effektiv undervisning i en utmanande tid* (1. uppl.). Natur & Kultur.

García, O. (2009). *Bilingual education in the 21st century: A global perspective*. Blackwell Publishing.

García, O., & Li Wei. (2014). *Translanguaging: Language, bilingualism and education*. Palgrave Pivot.

Skolverket (2025). Läs och skriva i alla ämnen: Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt. Lärportalen. Hämtad den 4 februari 2026 från <https://larportalen.skolverket.se/moduler/M002/3>.

Svensson, G. (2017). *Transspråkande i praktik och teori* (1. uppl.). Natur & Kultur.

Wedin, Å. (Red.). (2017). *Språklig mångfald i klassrummet*. Lärarförlaget.

Wedin, Å. (2020). *Vägar till svenskt skriftspråk för vuxna andraspråksinlärare*. Studentlitteratur.

Wedin, Å. (2021). *Språkdidaktik för sfi: Att undervisa vuxna andraspråksinlärare*. Natur & Kultur.

Utvärdering

Denna policy ska utvärderas en gång årligen och revideras vid behov för att spegla aktuell forskning och deltagarnas behov.

Denna policy är antagen av Glokala Folkbildningsföreningens styrelse 20260304